

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4479/2561

นาง อ.โจทก์ นางสาว ก. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 680, ป.ร.ฎ. มาตรา 118, ป.ร.ฎ. มาตรา 104

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาค้ำประกันการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งระบุว่า "...หาก ร. ผู้ต้องหา/จำเลย ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อหลักทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน หรือก่อให้เกิดนายประกันต้องถูกสั่งปรับในฐานนายประกัน หรือการกระทำความผิดใดที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อนายประกัน ผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชอบยอมใช้หนี้สินและค่าเสียหายอย่างใด ๆ นั้นทั้งหมด พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 14 ต่อปี ให้กับนายประกันทันที..." ไม่ใช่กรณีที่จำเลยทั้งสามยอมชำระหนี้ต่อโจทก์ต่อเมื่อ ร. ไม่ชำระหนี้ สัญญาดังกล่าวจึงไม่ใช่สัญญาค้ำประกันตาม ป.พ.พ. มาตรา 680 ที่ต้องเสียอากรตามบัญชีอากรแสตมป์ท้ายหมวด 6 แห่งประมวลรัษฎากร

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินจำนวน 125,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนถึงวันชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การขอให้ยกฟ้อง และฟ้องแย้งขอให้บังคับโจทก์คืนเงินจำนวน 47,500 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี แก่จำเลยที่ 1 และที่ 2 จำเลยที่ 3 ขาดนัดยื่นคำให้การ โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องแย้ง ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า ฟ้องโจทก์ไม่เคลือบคลุม สัญญาค้ำประกันเป็นตราสารที่ต้องปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 118 เมื่อไม่ได้ปิดอากรแสตมป์โจทก์จึงไม่อาจใช้สัญญาค้ำประกันเป็นพยานหลักฐานได้ จำเลยทั้งสามจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ พยานหลักฐานของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 มอบเงินจำนวน 60,000 บาท ให้แก่โจทก์ โจทก์จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อจำเลยที่ 1 และที่ 2 ตามฟ้องแย้ง พิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์ และยกฟ้องแย้งของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองฝ่ายให้เป็นพับ โจทก์และจำเลยที่ 1 และที่ 2 อุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุสมควรที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 จะอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงได้ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 วินิจฉัยว่า ฟ้องโจทก์ไม่เคลือบคลุม จำเลยทั้งสามทำสัญญาไว้แก่โจทก์มีสาระสำคัญได้ความว่า หากนายรุจิรัชย์ก่อให้เกิดโจทก์ต้องถูกสั่งปรับในฐานผู้ประกัน จำเลยทั้งสามในฐานะผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชอบใช้หนี้สินและค่าเสียหายอย่างใด ๆ ทั้งหมด นอกจากระบุเป็นสัญญาค้ำประกันการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยแล้ว จำเลยทั้งสามยังลงลายมือชื่อเป็นผู้ค้ำประกัน ส่วนโจทก์ลงลายมือชื่อในฐานะผู้ประกัน เอกสารดังกล่าวจึงเป็นสัญญาค้ำประกันซึ่งเป็นตราสารที่ต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 104 และบัญชีอัตราอากรแสตมป์ลักษณะ 17 จึงต้องห้ามใช้เป็นพยานหลักฐานตามประมวลรัษฎากร มาตรา 118 จำเลยทั้งสามไม่ต้องร่วมกันรับผิดชอบชำระเงินให้แก่โจทก์ ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 มอบเงินจำนวน 60,000 บาท ให้แก่โจทก์ โจทก์ไม่ต้องรับผิดชอบชำระเงินให้แก่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ตามฟ้องแย้งของจำเลยที่ 1 และที่ 2 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมสำหรับฟ้องโจทก์และฟ้องแย้งของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ขึ้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2557 โจทก์และ

จำเลยที่ 1 ร่วมกันยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวนายรุจิชัยในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นโดยนำโฉนดที่ดินของแต่ละคนวางเป็นหลักประกัน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตตีราคา 350,000 บาท และในวันดังกล่าวโจทก์และจำเลยทั้งสามทำสัญญาค้ำประกันการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อมาโจทก์และจำเลยที่ 1 ผิดสัญญาประกันไม่ส่งตัวนายรุจิชัยต่อศาลเพื่อฟังคำพิพากษาตามกำหนดนัด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ออกหมายจับนายรุจิชัยและปรับโจทก์และจำเลยที่ 1 ผู้ประกันตามสัญญาประกัน โจทก์ติดตามจับกุมนายรุจิชัยไปมอบต่อศาลได้และศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ลดค่าปรับคงเหลือจำนวน 25,000 บาท โจทก์ชำระค่าปรับแล้ว ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์มีว่า สัญญาที่โจทก์ฟ้องคดีเป็นสัญญาค้ำประกันที่ต้องปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากรจึงจะใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่ เห็นว่า แม้โจทก์และจำเลยทั้งสามจะทำสัญญาค้ำประกันการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย โดยจำเลยทั้งสามลงลายมือชื่อเป็นผู้ค้ำประกันและโจทก์เป็นนายประกัน แต่สัญญาดังกล่าวระบุว่า "... หากนายรุจิชัย ผู้ต้องหา/จำเลย ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อหลักทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน หรือก่อให้เกิดนายประกันต้องถูกสั่งปรับในฐานะนายประกัน หรือการกระทำอื่นใดที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อนายประกัน ผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชอบยอมใช้หนี้สินและค่าเสียหายอย่างใด ๆ นั้นทั้งหมด พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 14 ต่อปี ให้กับนายประกันทันทีโดยไม่อ้างเหตุใดๆ มาปิดความรับผิดชอบเป็นอันขาด ..." ซึ่งหมายความว่า หากนายรุจิชัยก่อให้เกิดความเสียหายต่อหลักทรัพย์ของโจทก์ที่ใช้เป็นหลักประกัน หรือทำให้โจทก์ต้องถูกปรับในฐานะนายประกัน หรือทำให้เกิดความเสียหายต่อโจทก์ จำเลยทั้งสามยอมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยทันที กรณีไม่ใช่จำเลยทั้งสามยอมชำระหนี้ต่อโจทก์ต่อเมื่อนายรุจิชัยไม่ชำระหนี้ สัญญาดังกล่าวจึงไม่ใช่สัญญาค้ำประกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 680 ที่ต้องเสียอากรตามบัญชีอากรแสตมป์ท้ายหมวด 6 แห่งประมวลรัษฎากร ดังนี้ โจทก์จึงใช้สัญญาค้ำประกันการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นพยานหลักฐานได้โดยไม่ต้องเสียอากร ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 วินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น ส่วนปัญหาที่ว่า จำเลยทั้งสามต้องร่วมกันรับผิดชอบชำระหนี้ต่อโจทก์เพียงใดนั้น ศาลชั้นต้นยังไม่ได้วินิจฉัย จึงเห็นควรยกอนสำนวนให้ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดีก่อน พิพากษาแก้เป็นว่า ในส่วนฟ้องโจทก์ให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ในปัญหาที่ยังไม่ได้วินิจฉัย ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9

องค์คณะ

สันต์ชัย ล้อมฉนิพนรัตน์ · ธงชัย เสนามนตรี · เสมอดาว เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4479/2561>